

Nogle af udvalgets spørgsmål til kulturministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål nr. 16:

Finder ministeren det rimeligt, at adoptivbørn ikke kan få adgang til deres »sag« med henvisning til arkivlovens § 22?

Svar:

Arkivlovens § 22, stk. 1, nr. 1, fastsætter en tilgængelighedsfrist på 80 år for arkivenheder, der indeholder oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske forhold. Adoptionssager falder ind under denne bestemmelse. Ifølge lovens § 24, stk. 1, kan rigsarkivaren dispensere fra denne frist.

Statens Arkiver har oplyst, at der i adskillige tilfælde er meddelt adoptivbørn tilladelse til at benytte deres »sag«. Der er således ikke grundlag for at hævde, at arkivlovens § 22 i sig selv hindrer adoptivbørn i at opnå indsigt i deres sag.

I vurderingen af den enkelte sag om adgang til adoptionssager må det efter Statens Arkivers opfattelse også indgå, om det pågældende barns virkelige forældre f.eks. har betinget sig anonymitet i forbindelse med adoptionen og derved har et krav på beskyttelse af privatlivets fred, der må afvejes over for adoptivbarnets interesse i at kende sin biologiske slægt. Det bemærkes, at beskyttelseshensynene som regel vil gøre sig gældende med mindre vægt for sager, der er væsentlig ældre end 30 år.

Spørgsmål nr. 17:

Ville ministeren finde det rimeligt med en opblødning af arkivlovens § 22 med henblik på, at adoptivbørn kunne få adgang til deres »sag«, f.eks. når de bliver myndige?

Svar:

Indledningsvis bemærkes, at arkivlovgivningen regulerer tilgængelighed til arkivmateriale, der er over 30 gammelt. Sager om dispensation fra den 80-års tilgængelighedsfrist, jf. svar på spørgsmål 16, der gælder for arkivmateriale, der er omfattet af arkivlovens § 22, stk. 1, nr. 1, afgøres af rigsarkivaren, der i tvivlstilfælde kan

indhente udtalelser fra de afleverende myndigheder.

Det er Statens Arkivers opfattelse, at den gældende ordning udgør et hensigtsmæssigt grundlag for den afvejning af modstående hensyn, som konkrete spørgsmål om arkivadgang kan give anledning til.

Ministeriet kan tilslutte sig denne opfattelse. Hvorvidt f.eks. adoptivbørn skal tillægges særlig ret til indsigt i deres sag, bør efter ministeriets mening ikke reguleres gennem arkivlovgivningen.

Spørgsmål nr. 18:

Er det rigtigt forstået, at danske børn, adopteret af danske forældre, alle har en »sag« i Rigsarkivet eller andre steder?

Svar:

Adoption fandt indtil adoptionsloven af 1923 sted ved kgl. bevilling, derefter ved bevilling gennem statsamtet. Adoption har således ikke kunnet finde sted uden statslige myndigheders mellemkomst. Alle adoptivbørn har således en »sag« hos det pågældende statsamt, i visse tilfælde tillige hos Civilretsdirektoratet.

Sager fra de statslige myndigheder, der behandler adoptionssager, afleveres til Statens Arkiver (Rigsarkivet og landsarkiverne), når de er 30 år gamle.

Spørgsmål nr. 19:

I forlængelse af svar på spørgsmål 17 bedes ministeren oplyse, gennem hvilken lovgivning spørgsmålet om adoptivbørns eventuelle »særlige ret« kunne tænkes reguleret.

Svar:

Indledningsvis bemærkes, at det ikke forekommer hensigtsmæssigt at regulere adoptivbørns eventuelle »særlige ret« til indsigt i deres »sag« gennem særlig lovgivning. Det bemærkes i den forbindelse, at Civilretsdirektoratet over for Statens Arkiver om praksis med hensyn til adoptivbørns indsigt i deres »sag« har oplyst, at der rutinemæssigt gives adoptiv-